

SZIVÁRVÁNY

2000.
JANUÁR

1

TAMÁS MÁRIA
KÖSZÖNTŐK

Küszöbfán topogok,
Öklömmel kopogok.
Ne mondjatok tanácsot,
Ha nem adtok kalácsot,
Mákos patkót, diósat,
Forró pánkót, pirosat.

Ha nem kapok,
Elballagok,
Hogyha adtok,
Itt maradok...
Jó házba tértem,
Gazdája és gazdánéja
Sok évet megérjen.

Víg napját kívánom,
Bő áldást a nyáron;
Éjjel Holdat, nappal napot,
Mit a kapura faragott,
S amit versül odavésett:
“Bort, búzát és békességet!”

Ez a vers 1987-ben jelent meg
a Szivárványban. A következő
oldalakon is régi lapszámokból válogattunk.
Így akarjuk megünnepelni
a Szivárvány 20. születésnapját.
Isten éltesen benneteket, kis olvasóink,
és éltesse lapotokat,
a Szivárványt is!
Boldog új évet kívánunk kicsiknek,
nagyoknak, mindenkinek, aki
szeretettel és kíváncsian
lapozza fel
a 20 éves Szivárványt.

RUSZ LÍVIA rajza

VERESS ZOLTÁN
HA FÁZTOK

Tél-este. Odafönn
száz csillag, rengeteg
villódzó fényözön –
úgy pillog, úgy remeg.

Ha fáztok, szökjetelek
le hozzám, csillagok,
kezemtől jó meleg
zsebembe bújjatok.

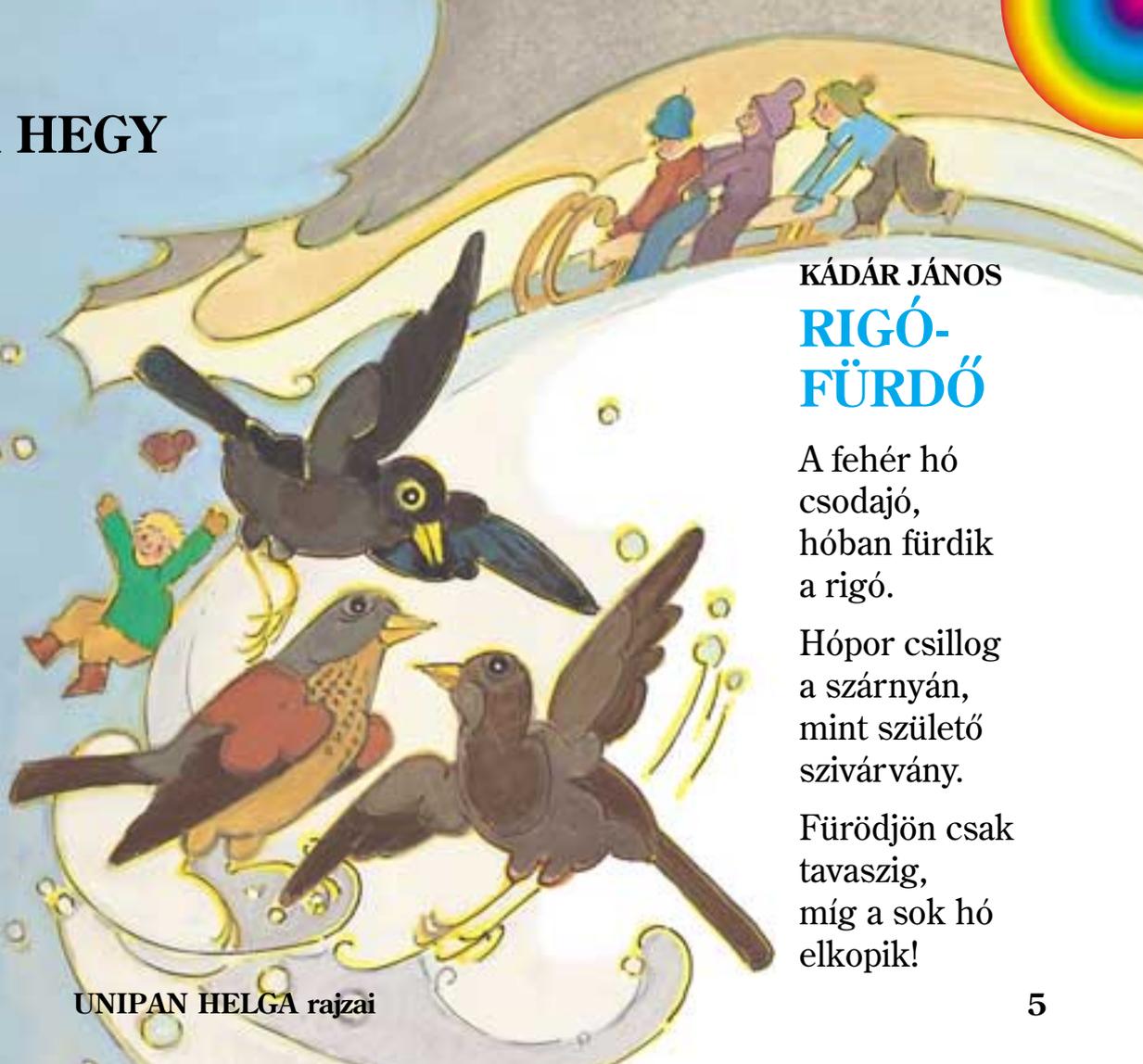
MARKÓ BÉLA
TÉLI ÉG

Ragyog az ég sok csillaga,
mint hóban nyulak lábnyoma,
a farkas mérgesen lohol,
éhes nagyon, s a nyúl sehol.

Csak a szikrázó lábnyomok,
csak a didergő csillagok...
De jól figyelj: a hold mögül
kilátszik a két tapsifül!

JÁNKY BÉLA
ZSIBOG A HEGY

Fényes út lejt
a Cselesen
meredeken,
szánka siklik
egyenesen
le a hegyen.
Kőre téved,
vasa tüzet
üt a kövön,
pördül, fordul,
kiborul egy
halom öröm.
Porzik, csillog,
zsibog a hegy,
haja libeg. –
Három kucsma
keresi a
negyediket.

KÁDÁR JÁNOS
**RIGÓ-
FÜRDŐ**

A fehér hó
csodajó,
hóban fürdik
a rigó.

Hópor csillog
a szárnyán,
mint születő
szivárvány.

Fürödjön csak
tavaszig,
míg a sok hó
elkopik!

BÁLINT TIBOR

MARCI LEGNEHEZEBB NAPJA

Marci egy reggel így szólt:

– Meg akarom simogatni Foltost.

Édesanya azt válaszolta:

– De én nem akarom, hogy megsimogasd.

Később Marci megint gondolt valamit:

– Diót akarok enni – mondta.

Az édesanya azt válaszolta:

– De én nem akarom, hogy diót egyél.

Marcinak legörbült a szája. Nem tudta, mi történhetett édesanyjával, hogy mindenre azt mondja: nem akarom.

– Hintázni akarok – közölte durcásan.

Édesanyja azonban még makacsabban válaszolta:

– De én nem akarom, hogy hintázz!

– Akarom, akarom, akarom! – kiáltotta könnyezve; de mindjárt édesanyja tiltakozása visszhangzott rá:

– Nem akarom, nem akarom, nem akarom!!!

Marci összeszorította a száját, és gondolkozott. Érzete, hogy valami nincs rendjén. A tegnapi még annyi mindent tehetett, kedvére játszhatott. Most semmit sem engednek neki! Mi lehet az oka?... Aztán egyszerre elmosolyodott, és halkán megszólalt:

– Szeretném megsimogatni Foltost – mondta.

És megsimogathatta.

– Kérek szépen diót.

S kapott egy marékkal.

Megtalálta a leggyönyörűbb elveszett szavakat: azokat a kicsi kulcsokat, amelyekről rögtön megnyílik Mama szíve.

EGYED EMESE

AJÁNDÉKOSZTÁS

A tölgy arany kalapot,
a kökény sipkát kapott
holdsugárból, és az ég
ezüst szemű csillagokból
gyűjteményt!

Mesebeli erdőmben
ajándékot osztanak.
Szaladj te is; előttem
szedd a táncos lábadat!
Ha igyekszel, kakukkszót
kaphatsz, és a hidegtől
arcodra, orrod hegyére
pirosítót!

LÁSZLÓFFY ALADÁR ALTATÓ

Kicsi este az én estém,
amíg én is kicsi vagyok,
ha ma kicsit rossz is voltam,
holnap kicsit jó maradok,
kicsi álom ez az alvás,
de még álmomban is nővök,
ha csak kicsit, az is elég,
holnap este visszajövök,
s mert maradt még kicsi álom,
azt is lealuszom szépen,
kicsit nappal, kicsit éjjel
kicsi mesék erdejében.

FODOR SÁNDOR

BORÚRA DERŰ

Lilike és Peti arra ébredt, hogy visítanak. Tudták, hogy aznap disznót vágnak. Ilyenkor mindenki örül. Peti is örvendezett, de Lilike elsírta magát.

– Ne sírj – vigasztalta Peti.
– Inkább keljünk fel gyorsan. Miénk lesz a füle-farka.

Lilike tovább sírdogált.

– Ne sírj, Lili. Jó dolog a disznóvágás. Siess, mosakodj meg te is – biztatta Peti –, aztán kimegyünk.

Odakintről behallatszott az égő szalma sercegése. Perzselték már a disznót. Ekkor lépett be mosolygósan édesapa.

– Itt a kóstoló addig is, amíg elkészülnek a finomságok – nyújtott oda mindkettőjüknek egy-egy darabot a disznó megpörkölt füléből. – Miért sírsz, csillagom? – hajolt le a kislányához.

– Szegény cugi! Ki fog... ki fog nekem ezután rőfögni?! – kérdezte Lilike.

Édesapa elnevette magát.

– Jövő héten veszünk másik malacot. Majd az.

Lilike szipogva rágcsálta a disznófüldarabkát.

– Egyet se búsulj – ölelte át a bátyja. – Nemsokára lesz ismét rőfi a háznál. Addig... ha akarsz, rőfögök én neked!

Ezen már kacagni kellett. Kézen fogva szaladtak ki az udvarra.

SZÉKELY GÉZA rajza

KÁNYÁDI SÁNDOR
**FEHÉR HAVON
KORMOS FOLT**

Fát vág a szél
a tél hátán,
perzselődik
már az ártány.

Száll a havon
korom, pernye,
körmünkön a
malac körme.

Teknőben a
húsa, hája,
aki látja,
megcsodálja.

Fehér havon
kormos folt.
Gyönyörű egy
malac volt.

LÁSZLÓFFY ALADÁR
DISZNÓTOROS

Felfejlik a disznó burka,
s előkerülhet a hurka!
Ám a disznó nem egy bödön,
ahogy elképzeli Ödön,
melyben tepertő és zsír van
s kolbász-spirálok a zsírban...
Sajnos elég lassan haladsz,
amíg meghízik egy malac,
s disznóvágás hajnalától
először a szalma lángol,
aztán forrnak fazék vizek –
a jólismert finom ízek
így kerülnek asztalunkra:
a disznó is csupa munka.

FORRÓ ÁGNES rajza

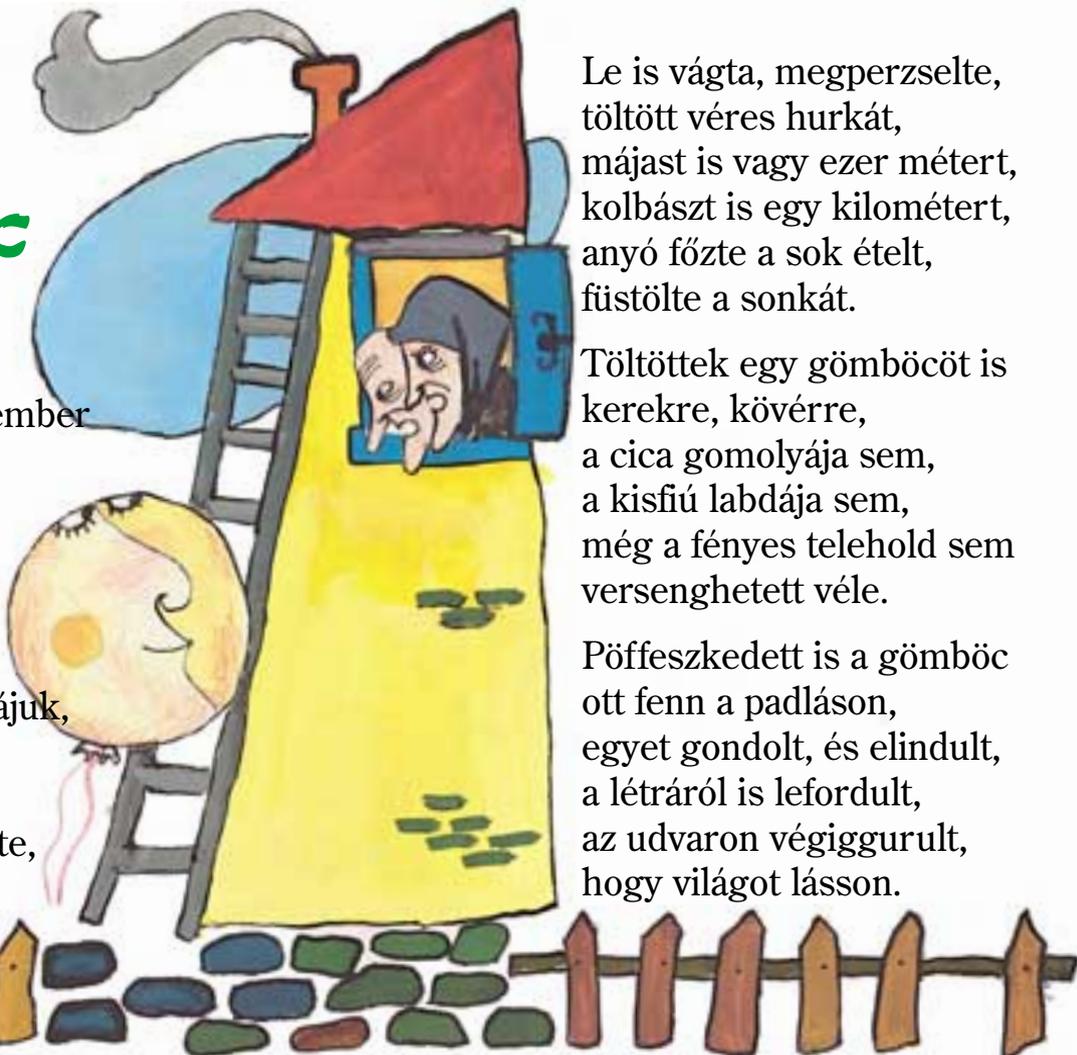

MINDENT FELFALÓ KISGÖMBÖC

Népmese nyomán írta
KAPUI ÁGOTA

Volt egyszer egy öregember
meg egy öregasszony,
sarlóhátú volt a néne,
apó meg a falu véne,
hálni jár belé a lélek,
nehogy összeasszon.

Volt nekik egy malackájuk,
hízogatott szépen,
apó mindig etetgette,
gondolgatta, tervezgette,
levágja a télen.

Le is vágta, megperzselte,
töltött véres hurkát,
májast is vagy ezer métert,
kolbászt is egy kilométert,
anyó főzte a sok ételt,
füstölte a sonkát.

Töltöttek egy gömböcöt is
kerekre, kövérre,
a cica gomolyája sem,
a kisfiú labdája sem,
még a fényes telehold sem
versenghetett véle.

Pöffeszkedett is a gömböc
ott fenn a padláson,
egyet gondolt, és elindult,
a létráról is lefordult,
az udvaron végiggurult,
hogy világot lásson.

Gurult, gurult a gömböc,
bekapta anyókat,
az istállót tehenestől,
a lyukakat egerestől,
a nagy kutat kerekestől,
bekapta apókat.

Továbbgurult a gömböc,
bekapta a házat,
utcahosszán végigszaladt,
bekapta a szomszédokat,
a mezőn a kapásokat,
erdőben a fákat.

Nőtt a gömböc kövérre,
gömbölyödött, táncolt,
örömeben pöffeszkedett,
a hasa csak szélesedett,
óriásra kerekedett,
falta a világot.

SZABÓ ZELMIRA rajzai

Találkozott a gömböc
az erős kováccsal,
de a kovács nem ijedős,
karja is hatalmas, erős,
rá is vágott egy tehetős,
öles kalapáccsal.

Bumm, a gömböc kihaladt,
s kigurult alóla
az istálló tehenestől,
az egerlyuk egerestől,
a nagy kút is kerekestől,
apóka s anyóka.

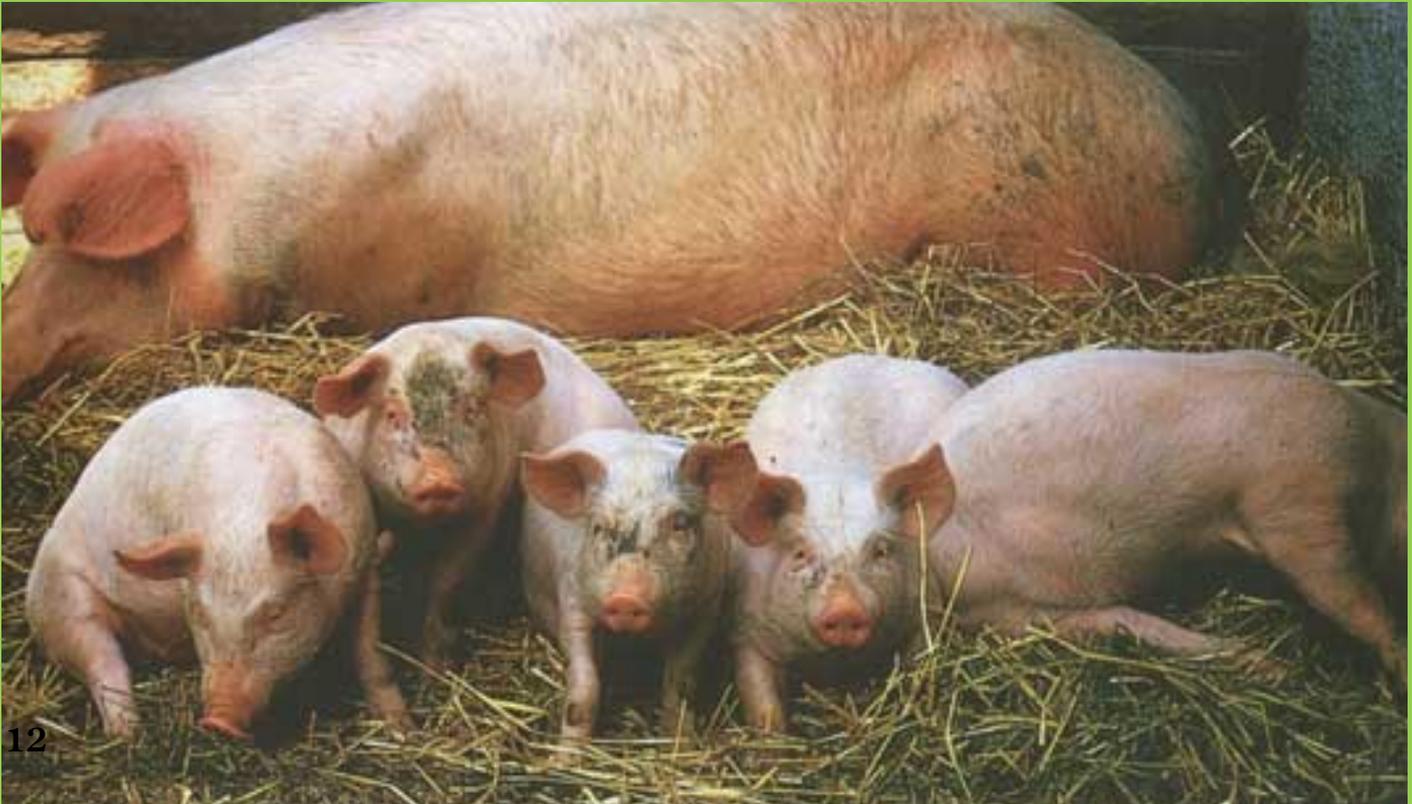
Torkos gömböc meséje
terjedt, mint az örvény,
híre maradt hét határban,
hét országban, nagyvilágban,
hogy apóék udvarában
ilyen csuda történt.

Nem olyan kedves, mint amilyen hasznos. Egyetlen dolga, hogy jó étvágygal egyék, és nagyra nőjön. Minden porcikáját felhasználják. A húsból készült finomságokat kóstoltad, de azt talán nem tudod, hogy bőréből táská, szőréből kefe, hájából szappan készül.

A disznócsordát kondának, csürhének, a pásztort kondásnak vagy kanásznak hívják. Az apa-disznó a kan, az anyja a koca vagy emse, az apróságok a malacok, a nagyobbacsók a südőők.

Hány malackás mesét ismersz? Olvass még ebből a Szivárványból is.

KOVÁCS ANDRÁS FERENC
KANÁSZNÓTA

Három sovány malacom
hentereg a sárban:
egy hurkáért eladom
mindet a vásárban.
Hej, cugu-cugu, csika te,
gyere ki a sárból:
hozok néked cipellőt
a gagyí vásárból!

De ha minden malacom
cipellőben járna:
nem is futná zsebemből
semmilyen vásárra...
Hej, még ha három malacom
perselymalac lenne:
szép kövérre hizlalnám,
sárba sose menne!

**MESE
AZ UJAKRÓL**

Angol népköltés

Ez a malac piacra megy,
ez itthon marad,
ez kap finom pecsenyét,
ez semmit se kap,
s ez a kicsi visít nagyot:
“Úí-úí! Éhes vagyok!”

Alsó végen, felső végen
csoda-nagy sürgés-forgás:
malacok: koi! koi!
disznók: rőf! rőf!
csördít nagyokat a kondás.

WEÖRES SÁNDOR

ZELK ZOLTÁN

A RÓZSZASZÍNŰ KISMALAC

Olyan öreg volt már az a hegy, ahova most elvezetlek benneteket, olyan nagyon öreg, hogy már járni se tudott. Igaz, hogy én még fiatal hegyet se láttam a réten sétálni, de az a fekete disznó, amelyiktől ezt a mesét hallottam, azt mondja, hogy ő bizony látott.

Szóval öreg, nagyon öreg hegy volt az, szürke felhőfüstöt fújt a pipájából, s hatalmas erdőszakála volt. A hegy lábánál gyönyörű zöld rét feküdt, s ezen legettette disznóit Péterke, a kis kánász. Volt a kondában egy icipici kismalac is, az olyan

rózsaszínű volt, mint egy virág, s olyan játékos kedvű, mint egy kiscica. Képzeltetek Péterke szomorúságát, mikor észrevette, hogy a rózsaszínű malac elveszett.

– Addig járok, míg meg nem találok! – mondta Péterke, s rábízta a disznókat a kutyájára.

Ment, ment, mendegélt, míg

csak oda nem ért egy nagy, fehér margarétához:

– Hová, háová, Péterke? Talán a rózsaszínű kismalacot keresed? Erre járt az, még köszönt is illedelmesen, és továbbszaladt a szamártövis felé.

Nosza, szaladt Péterke is a szamártövis felé, az meg már messziről odakiáltott a kis ka-

násznak:

– A kismalacot keresed talán? Erre járt, de úgy megijedt a töviseimtől, hogy meg sem állt a kilencedik eperfáig!

Nosza, gyerünk az eperfához! – gondolta Péterke, s bizony lihegett már a fáradtságtól, mikor odaért. Az eperfa is rögtön megszólalt:

– Erre járt a malacod, még meg is kínáltam piros eperrel, de ő csak továbbszaladt, amerre a szél fúj.

Usgyi akkor a szél után! A szél éppen egy tölgyfa ágain hintázott:

– Sose búsulj a kismalacod miatt! Velem játszott az előbb, de aztán elszaladt a forrás felé.

Na hiszen, most meg futhatott Péterke a forráshoz, de ide már nemhiába futott. Ép-

pen jóízűn kortyolgatta a kismalac a vizet, s a forrás pedig biztatta:

– Igyál, igyál, kismalac, azután is itt maradsz!

A malac pedig rávisított:

– Itt bizony, itt bizony, mindig friss vizet iszom!

Így társalogtak egymással:

– Jó a vizem? Jó a vizem?

– Azt meghiszem! Azt meghiszem!

Péterke véget vetett a forrás és a kismalac barátkozásának. Ölébe kapta a kis szőkevényt, s futni kezdett vele visszafelé.

Útközben persze megköszönte a szélnek, az eperfának, a szamártövisnek s a margarétának, hogy útbaigazították, mert nélkülük bizony sose találta volna meg a rózsaszínű kismalacot.

Azt mondom, hogy HURRÁ! És ÉLJEN! Így, nagybetűkkel! Itt van már a 2000-ik esztendő. Kívánok nektek, kedves Szüleiteknek, mindenkinek, akit szerettek, minden jó ismerősötöknek és barátotoknak boldog, nagyon boldog 2-óssel kezdődő éveket, de előbb újesztendőt. Adjon nektek a Fennvaló egészséget, sok örömet, sikert és minél kevesebb bánatot-kudarcot az életben. Ezen ünnepélyes szavak után – amelyeket tiszta őszinteséggel diktáltam le –, lássuk miből élünk.

Október és november első felében sok gyönyörű levelet kaptam Tőletek. És szép rajzokat is. Átadom őket a szerkesztő néniknek-bácsiknak. Most aztán törhetik a fejüket, hogy a sok száz szép rajz közül melyiket közöljék.

Gyönyörű levelet kaptam **Benkő Beátától**, de a címet elfelejtette felírni a borítékra – és most azt hiszi, nem akarok válaszolni neki, vagy levelem elkallódott a postán. Azt, hogy Beáta Barótról postázta a levelét, a bélyegzőről olvastam le. Sajnálom, hogy így történt. Kérlek, nagyon figyeljetek. De nemcsak erre. Figyeljetek a **sepsiszentgyörgyi Hatházi Beátrix** figyelemztetésére is, akinek a versét itt most azért adom közre – mert igencsak időszerű:

*A repülő, az autó,
a bicikli, az autóbusz
egymás után döcögnek,
a kerekek pörögnek,
a motorok zúgnak és a
csúszós úton csúsznak,
GYEREKEK,
VIGYÁZZATOK!*

Tehát – vigyázzatok. Ugye milyen szép vers, csak azt nem értem, hová döcög benne a repülőgép? Dehát ezen ne múljék.

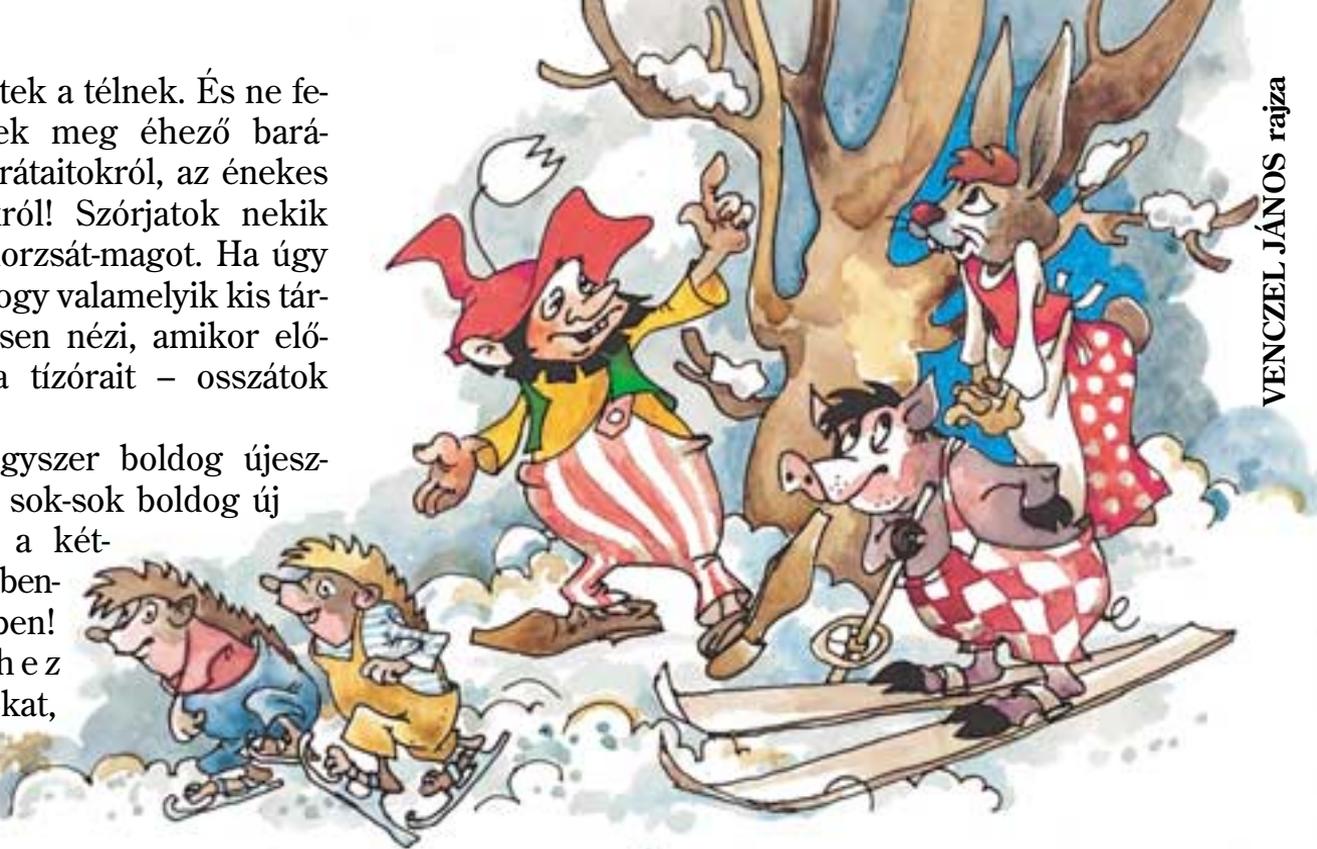
A szép Mikulás, a gyönyörű karácsony, a vidám Szilveszter és újév után – immár kezdődik a farsang. Csupa vidámság – de én annak örvendek a legjobban, hogy napról napra rövidülnek az éjszakák, nőnek a nappalok, és meglátjátok, az egyre korábban kelő és későbbben fekvő nap a szép tavaszt is elhozza. Addig azon-

ban örüljétek a télnek. És ne feledkezzetek meg éhező barátaitokról, az énekes madárkákról! Szórjatok nekik egy kis morzsát-magot. Ha úgy látjátok, hogy valamelyik kis társatok éhesen nézi, amikor előveszitek a tízórait – osszátok meg vele!

Még egyszer boldog újesztendőt, és sok-sok boldog új esztendőt a kétezres években-évtizedekben!

Melyhez hasonló jókat,

CSIPIKE

VENCZEL JÁNOS rajza

Címlap:
VENCZEL JÁNOS

Hátlap:
FORRÓ ÁGNES

SZIVÁRVÁNY, kisgyermekes képes lapja. XXI. évfolyam. 231. szám. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.
Szerkesztik: ZSIGMOND EMESE (főszerkesztő), VENCZEL JÁNOS (képszerkesztő), MÜLLER KATI.
A szerkesztőség postacíme: 3400 Cluj, Str. L. Rebreanu Nr. 58. ap. 28. C.P. 137. Telefon/Fax: 064/141323. E-mail: napsugar@mail.dntej.ro
Megrendelhető a szerkesztőség címen. **A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont 2511.1-569.1/ROL. B.C.R., SUC. CLUJ S.C. NAPSUGÁR - EDITURA S.R.L.** Készült a kolozsvári TIPOHOLDING Rt. Nyomdájában.
ISSN 1221-776x.

Ára 4500 lej

A KOLOZSVÁRI BRASSAI SÁMUEL LÍCEUM HARMADIKOSAINAK TÉLKÖSZÖNTŐJE

Télen a sok gyerek vidám,
Szánkózik a ródliján.
Öröm a tél, öröm.

Jancsó Hajnal

Hej-hó, hali-hó,
újra itt a téli hó.
Boti vágya teljesül,
padlásról a szánka lekerül.

Ágopcsa Botond

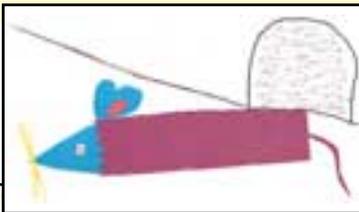
Barátaim, nem vitás,
Jöhetne a Mikulás.
Lehullott az első hó,
Jöhetnél már, Télapó.
A hegytetőn ezüst fa,
Hozd le nekem, Angyalka!

Istvándi Ákos

Hull a hó, hull a hó,
Megjött a tél, jaj, de jó!
Fehér az egész határ,
Nem dalol a kis madár.

Sajgó Mónika

◀ Lupuj Mónika, Sepsiszentgyörgy

Tordai Tünde, Gyulakuta

Szia, Csipike!

Itt van már a tél. Hideg van, a pocsolyák befagynak. A kiterített ruha úgy néz ki, mint egy deszka. Már sapkát is kell hordjak, mert hideg van. Várom, hogy a folyók befagyjanak, hogy korcsolyázhassak. Te is szereted a telet, igaz?

Veres Mihály, Marosvásárhely

Kedves Csipike!

I. osztályos vagyok, két testvérem van: Ágota és Balázs. Most levelezem veled.

Először a hobbijaim: kerékpározás, görkorizás. Szeretem a lemezedet hallgatni. Ma is láttalak a báb-színházban. Nagyon jól szerepeltél.

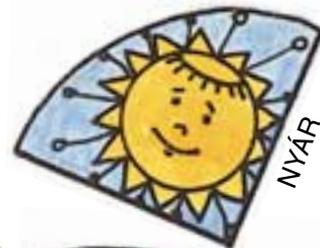
Molnár Zsófia,
Marosvásárhely

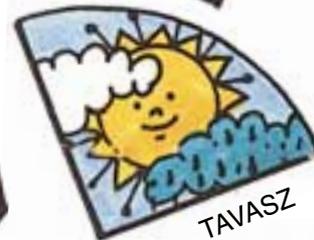
Kovács Réka, Szatmárnémeti

ÉV-ÓRA

Órát küldünk neked ajándékba, mely nem a percek, órákat, hanem a hónapokat, évszakokat méri. A kartonlapról vágd ki az órát, ragaszd a közepébe a hátsó borítóról kivágott négy évszakcikket és minden hónap pöttyébe egy-egy rajzocskát. Vágd ki és ragaszd össze mindkét mutató színes és karton oldalát. Rajzszeeggel és dugóval tűzd őket az óra közepébe. Akaszd az órát az ágyad mellé, s minden hónapban igazítsd helyére a nagymutatót. Figyelj arra is, hogy a kicsi az évszakot mutassa.

NYÁR

TAVASZ

ŐSZ

TÉL

MÁRCIUS

ÁPRILIS

MÁJUS

JÚNIUS

JÚLIUS

AUGUSZTUS

SZEPTEMBER

OKTÓBER

NOVEMBER

DECEMBER

JANUÁR

FEBRUÁR